

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per
Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum,
quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia
Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 250. An, & à quo tempore potens reclamare possit conjugem
impotentem, & audiendus sit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73973](#)

Quæst. 248. An fœmina, quæ ob arditudinem cognoscere non potuit à viro, ideoque ab eo separata fuit, sit eidem nec frigiditate, nec maleficio laboranti reddenda, postquam experientia probatum fuit, eam ab alio cognitam.

REsp. Quamvis id absoluè affirment Innoc. in c. fraternitati. b. t. n. 1. Host. ibidem n. 7. Alex. n. 99, melius tamen dicunt Abb. in c. n. 2. Et. Gl. ibid. v. simili. Sanch. d. 93. n. 13. Gutt. c. 112. n. 26. Castrop. cit. §. 1. n. 12. Et. c. attente prius examinandum & inspiciendum, num alter vir fuerit prior omnino similis ætate, robore, ac membro virili, quæ similitudo universalis si deprehendatur, presumendum, potuisse à priore viro cognosci, adeoque ei reddendam, juxta c. c. fraternitati.

Quæst. 249. Qualiter impotens dubia sit impedimentum matrimonii contracti, vel saltem usus illius.

1. **R**Esp. primò: Tametsi dubius de impotentia sua peccat mortaliter contrahendo matrimonium, Sanch. L. 7. d. 103. in fine. Gutt. c. 116. n. 3. Castrop. cit. p. 14. §. 7. n. 1. tam ob gravem injuriam per hoc irrogatam alteri conjugi potenti ignoranti illam illius impotentiam dubiam. Tum ob irreverentiam irrogatam Sacramento matrimonii, exponendo illud pericolo nullitatis, postquam tamen tali dubio stante contraxit, petere & reddere potest debitum, ut constet Ecclesiae, num validè an invalidè contraxerit. Castrop. n. 2. & si intra triennium, quod conceditur ad explorandam impotentiam, matrimonium consummare non posuerit, separandus est; quia presumit contraxisse invalidè; nempe cum impotencia perpetua.

2. Resp. secundò: Dum dubitatur, num matrimonium consummaverit, & re diligenter examinata, dubium illud vinci non potest, judicandum est pro valore matrimonii; cum quilibet presumatur potens, quamdui non probatur impotens. Sanch. n. 3. Castrop. n. 3.

3. Resp. tertio: Dum constat de impotentia, dubitaturque solum, an praecesserit matrimonium, si sit à natura, judicandum esse eam praecessisse matrimonium, adeoque contractum nulliter; cum quæ à natura sunt, sive perpetua, presumendum eam impotentiam fuisse semper, docent à fortiori Malcard. de prob. concil. 816. n. 19. Henr. L. 12. c. 8. n. 3. Host. in c. fraternitati. b. t. n. 4. ibique communiter alii. Si est accidentalis, sive ex maleficio, sive ex morbo, vel per industriam humanaam, puta, per abscissionem membra proveniat, presumi adhuc debere praecessisse matrimonium teneat idem; eò quod licet impotencia accidentalis presumi non debeat, nisi fuerit probata, si tamen constet eam adesse, & tantum dubitatur, num praecesserit matrimonium, expediat presumptionem fieri, quæ conjugibus, proli, matrimonio favorabilior; hic autem favorabilius sit, presumi praecessisse matrimonium; quia conjux potens potest inire aliud matrimonium, prolem generare, & evitare periculum accedendi ad non suum. Castrop. tamen n. 5. citans pro se Burr. in c. fraternitati. n. 20. censet presumendum esse, quamcumque impotentiam subsecutam esse matrimonium, eò quod, dum quilibet debeat presumi à natura potens, presumi quoque debeat, illam impotentiam ante matrimonium non fuisse, adeoque id assérenti incumbat onus probandi, quod ubi facere non potest, judicandum matrimonium validè contractum. Atque ita conjux potens jure optimo presumere possit ac debeat, se accedere ad suam. Limitat tamen sententiam suam Castrop. n. 6. ita ut, si illico, ac matrimonium contractum, constet de impotentia, ea censenda praecessisse matrimonium; cum quis presumi non debeat, tam brevi tempore ab uno ad aliud extremum transisse. Citat pro hoc Sanch. & Gutt. ll. cit.

4. Resp. quartò: Dum dubitatur, an impotentia naturalis vel accidentalis, presumendum semper esse accidentalem, quamdiu non probatur contractum; eò quod presumi non debeat defecisse naturam, censent Sanch. Gutt. ll. cit. Castrop. n. 7.

Quæst. 250. An & à quo tempore potens reclamare possit conjugem impotentem. & audiendus sit.

1. **R**Esp. primò: Mulier statim, hoc est, post menem vel intra bimestre à contracto matrimonio reclamans, allegando viri impotentiam, audienda est, et si vir neget. Sanch. L. 7. d. 109. n. 16. Pirk. b. t. n. 14. juxta c. 1. b. t. elapso verò bimestri à contracto matrimonio alleganti mariti impotentiam deneganda est audiencia (intellige, non absolue & pro tempor, sed quousque transeit trimestre) quia tam ferè reclamans, cum ut ait Papa c. 1. b. t. cit. & in patro tempore scire potuit, si vir cum ea coire non potuisset, presumit dicere non verum, cit. c. 1. b. t. Abb. ibid. n. 5. Alex. n. 7. Sanch. n. 2. Pirk. l. c. Castrop. §. 1. n. 2. nisi se offerat ad probandum impotentiam per signacria & evidētia, vel verosimiliter evidētia, tunc enim statim non expectato triennio audienda; cum jam celset falsitatis presumptio, cui decisio illa Papæ innitebat. Sanch. n. 5. Castrop. l. c. Gutt. c. 120. n. 20. Porro bimestri illud computandum à die illo, quo vir post contractum matrimonium copulam intentavit. Burr. in princ. Sanch. n. 4. Gutt. n. 19. Castrop. l. c. Arg. c. accepisti b. t. ubi Papa suæ reclamanti denegatæ audiencia dat rationem, quod citò scire potuisset, an vir secum coire potuisset, quod nullo modo scire potuisset, nisi vir copulam intentasset.

2. Resp. secundò: Transacto autem triennio non conceditur mulieri audiencia, tametsi per signa dubia probare nitatur impotentiam. Castrop. l. c. Sanch. n. 14. Gutt. n. 27. juxta c. fraternitati. Et. c. fin. b. t.

Quæst. 251. An & qualiter impotens reclamare possit.

1. **R**Esp. primò: Quemadmodum potenti licet cum est reclamare contra impotentem conjugem; cum ejus maximè interfit, non esse allatum impotenti; ita etiam impotens, si suam impotentiam tempore contractus ignoravit, reclamare poterit, ne cogatur onera matrimonii sustinere, & uxorem alere. Castrop. n. 3. Arg. c. 1. b. t. ubi vir suam frigiditatem allegavit. Quinimò tenebatur reclamare, si periculum incontinentia, nisi dissolutionem matrimonii procuret, intercurrat; eò quod statu illo periculo non possit jam cum conjugi habitare, eamque ut sororem habere.

2. Resp. secundò: Quod si tempore matrimonii contracti conscientia fuit sua impotentia, non posse eum procurare separationem, potente renitente;

quia